

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty ako aj realizáciu činností v procese implementácie programového rozpočtovania so zameraním na rok 2010. Zároveň preveriť dodržiavanie povinnosti zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v rámci vybraného programu.

Predmetom kontroly bolo:

1. Implementácia a tvorba programového rozpočtu.
2. Hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v rámci vybraných programov (Sociálne služby a Šport).
3. Vnútoraná kontrola.

Kontrola bola vykonaná v obci Nesvady, Obchodná 23, 946 51 Nesvady (ďalej len „obec“) za kontrolované obdobie roka 2010 vrátane relevantných údajov rokov 2009 a 2011.

Obec sa nachádza v Nitrianskom samosprávnom kraji a patrí do okresu Komárno.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Implementácia a tvorba programového rozpočtu

Obec v súlade s legislatívou zostavovala rozpočet v programovej štruktúre od roku 2009. Pri tvorbe programových rozpočtov na roky 2009 – 2011 obec vychádzala z programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Kontrolou bolo zistené, že obec porušila zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že nevykonala všetky zmeny rozpočtu v priebehu roka 2010 rozpočtovými opatreniami.

Rozpočet obce mal hierarchicky usporiadanú programovú štruktúru, vytvorenú vo vzťahu k zámerom a cieľom, ktorá zahŕňala 12 programov, 43 podprogramov a šesť prvkov. Niektoré podprogramy obsahovali výdavky, ktoré nesúviseli s aktivitou a stanoveným cieľom, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Za jednotlivé výdavky rozpočtu bola definovaná zodpovednosť na úrovni odborných útvarov, resp. osôb.

Obec vykonala monitorovanie a hodnotenie plnenia programov. Hodnotiacia správa nebola súčasťou záverečného účtu obce, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2. Hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v rámci vybraných programov (Sociálne služby a Šport)

Program Šport pozostával z dvoch podprogramov: Rekreačné a športové služby a Podpora športových klubov a organizácií.

V roku 2010 boli finančné dotácie poskytnuté trom klubom, ktoré pôsobili na území obce a ich činnosť bola zameraná na futbal, hádzanú a karate.

Kontrolou poskytnutých dotácií bolo zistené, že obec pri ich poskytovaní nepostupovala v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce (ďalej len „VZN“), keď poukázala futbalovému a hádzanárskeму klubu preddavok z dotácie pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí dotácie. Zmluva o poskytnutí dotácie futbalovému klubu bola uzatvorená na zabezpečenie chodu futbalového ihriska a rozvoj telovýchovy s účelovým určením. Na základe uznesenia obecného zastupiteľstva bola dotácia dodatkom navýšená bez určenia účelu, čo nebolo v súlade so VZN o poskytovaní dotácií.

Kontrolou vyúčtovania dotácie bolo zistené, že prijímateľ dotácie zahrnul do vyúčtovania i výdavky, ktoré neboli v súlade so zmluvne určeným účelom, čím došlo zo strany obce k nehospodárnemu a neefektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Program Sociálne služby obsahoval šesť podprogramov, ku kontrole boli vybraté tri podprogramy: Opatrovateľská služba, Klub dôchodcov a Stravovanie dôchodcov.

Kontrolou podprogramu Stravovanie dôchodcov bolo zistené, že obec v jednom prípade poskytla príspevok na stravovanie dôchodcov v rozpore so VZN, keď príjem poberateľky príspevku presahoval sumu ustanovenú vo VZN. V dvoch prípadoch dokumentácia poberateľov príspevku obsahovala neaktuálne údaje o príjme. Ďalej bolo zistené, že obec do výdavkov zahrnula aj finančné prostriedky poskytnuté vo forme jednorazových dávok v hmotnej núdzi. V jednom prípade bola dávka poskytnutá cirkevnej organizácii bez zdokladovania účelu jej použitia, čo bolo v rozpore so VZN a zákonom o pomoci v hmotnej núdzi. Týmto konaním došlo v rámci uvedeného podprogramu k nehospodárnemu a neefektívnemu použitiu verejných prostriedkov, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

3. Vnútoraná kontrola

Nedostatky zistené NKÚ SR v rámci kontroly výdavkov v oblasti sociálnych služieb a poskytnutých dotácií v oblasti športu preukázali, že predbežná finančná kontrola nebola v niektorých prípadoch dostatočne účinná a tým nebola vo všetkých prípadoch vykonávaná v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

Hlavná kontrolórka obce postupovala v roku 2010 podľa polročných plánov kontrolnej činnosti. Vo všetkých prípadoch bol vypracovaný záznam z kontroly. Správa o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky za I. a II. polrok 2010 bola predložená na zasadnutie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote.

Kontrola NKÚ SR na základe zistených nedostatkov preukázala, že následná finančná kontrola nebola dostatočne účinná, nakoľko neupozornila na porušovanie všeobecne záväzných predpisov a nehospodárne vynakladanie prostriedkov z rozpočtu obce.

Zhrnutie

Kontrolou bolo zistené porušenie

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že obec nevykonala všetky zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, niektoré podprogramy obsahovali výdavky, ktoré nesúviseli s aktivitou a stanoveným cieľom a hodnotenie plnenia programov nebolo súčasťou záverečného účtu obce za rok 2010,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy pri nehospodárnom, neefektívnom a neúčinnom nakladaní s verejnými prostriedkami v oblasti športu pri poskytovaní dotácií a v oblasti sociálnych vecí,
- zákona o pomoci v hmotnej núdzi pri poskytovaní jednorazových dávok v hmotnej núdzi,
- zákona o finančnej kontrole, keď predbežná finančná kontrola nebola v niektorých prípadoch dostatočne účinná.

Na základe uvedených zistení možno konštatovať, že podprogram Stravovanie dôchodcov nebol vždy pri všetkých postupoch a činnostiach efektívne riadený a nebolo vykonávané monitorovanie, čo malo za následok neefektívne a nehospodárne použitie finančných prostriedkov.

Zo strany obce došlo v rámci programu Šport k nehospodárnemu a neefektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov, keď v rámci zúčtovania dotácie športovému klubu uznala výdavky, ktoré neboli v súlade so zmluvne určeným účelom.